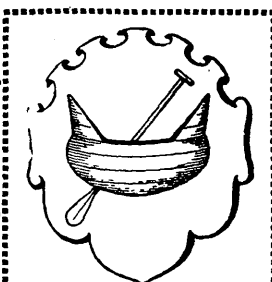

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁÓDZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 28-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel, (cztery
szp. na stronie) zł. 0.20. — Przed tek-
stem zł. 0.55 — za wiersz (dwie szpalty
na stronie), — Drobne zł. 0.05 za wy-
raz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50.

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 36 (464)

Łódź, dnia 4 września 1928 r.

Rok X

Treść numeru: Zachorowania i zgony na choroby zakaźne w Łodzi w 1927 r. — Protokół 14 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej (dokończenie). — Sprawozdanie z działalności Wydziału Podatkowego za czas od 1 I. do 31 III. 1928 r. — O przywrócenie prawa do zapomóg doraźnych dla 3156 bezrobotnych. — Ruch służbowy. — Kronika miejska. — Z życia miast polskich. — Ogłoszenia.

Zachorowania i zgony na choroby zakaźne w Łodzi w 1927 r.

(w porównaniu z większymi miastami Polski)

podał

Dr. ARTUR STARZYŃSKI, Inspektor Sanitarny m. Łodzi

Miarą stanu zdrowotnego i sanitarnego osiedli ludzkich jest ilość zachorowań i zgonów na choroby zakaźne, rejestrowana znacznie dokładniej w większych miastach, niż mniejszych. Jeżeli rejestracja zachorowań daleka jeszcze jest od ścisłości to rejestracja zgonów w większych miastach Polski jest dokładna, gdyż w wielu miastach nikt bez świadectwa zgonu pochowanym być nie może. Aby dokładnie zorientować się co do stanu zdrowotnego danego miasta najlepiej zestawzić porównawcze dane statystyczne w stosunku do 10 lub 100 tysięcy mieszkańców. Wyprowadzony z tych danych współczynnik zapadalności i zgonów na choroby zakaźne będzie istotnie miernikiem stanu zdrowotnego miasta. Celem niniejszego artykułu jest zilustrowanie stanu zdrowotnego m. Łodzi w 1927 r. w porównaniu z Warszawą, Krakowem, Lwowem, Poznaniem, Wilnem, Bydgoszczą i Sosnowcem. Gdybyśmy ryczątkowo zestawili wszystkie choroby ostro-zakaźne, panujące w wymienionych miastach w 1927 r., to współczynnik zapadalności wypadnie, jak następuje:

1. Sosnowiec	—	46,7	na 100,000	mieszkańców
2. Poznań	—	55,2	"	"
3. Bydgoszcz	—	62,9	"	"
4. Kraków	—	77,6	"	"
5. Łódź	—	84,3	"	"
6. Warszawa	—	108,9	"	"
7. Wilno	—	115,0	"	"
8. Lwów	—	143,7	"	"

Z zestawienia wynika, iż w szeregu miast polskich Łódź zajmowała w 1927 r. środkowe miejsce, więcej chorób zakaźnych było w Warszawie, Wilnie i we Lwowie. Dane dotyczące się Sosnowca, który zarejestrował najmniej zachorowań na choroby ostro-zakaźne, zdaje się, odbiegają od rzeczywistości i są wynikiem zapewne niezbyt dokładnej rejestracji zachorowań. Natomiast zestawienia dotyczące się zgonów, naogół będą dokładniejsze i wyrażają się one w sposób następujący:

Zgony na 100,000 mieszkańców

Bydgoszcz	—	2,3
Wilno	—	5,4
Sosnowiec	—	6,6
Poznań	—	7,6
Warszawa	—	9,5
Łódź	—	9,7
Lwów	—	9,9
Kraków	—	10,4

Jest rzeczą charakterystyczną, iż 4 duże miasta (Warszawa, Łódź, Lwów i Kraków) mają bardzo podobny współczynnik zgonów na choroby zakaźne; od tego współczynnika bardzo znacznie odbiega Bydgoszcz dając najmniej zgonów.

Dla zilustrowania ile poszczególnych chorób zakaźnych było w 1927 r. wymienionych w 8 miastach Polski i ile osób zmarło na poszczególne choroby zakaźne (w przeliczeniu na 100,000 mieszkańców) posłużą następujące zestawienia:

Dur brzuszny

		Zachorow. na 100,000 m.	Zgony na 100,000 m.
1.	Poznań	— 32,2	4,4
2.	Bydgoszcz	— 62,3	6,4
3.	Sosnowiec	— 92,3	16,5
4.	Lwów	— 98,5	11,2
5.	Wilno	— 109,4	7,6
6.	Kraków	— 119,6	18,2
7.	Łódź	— 121,0	17,0
8.	Warszawa	— 136,7	17,1

Łódź — co do zachorowań na dur brzuszny — zajmuje jedno z ostatnich miejsc, tylko Warszawa zarejestrowała w 1927 r. duru brzuszego więcej, natomiast zgonów z duru brzuszego stosunkowo najwięcej zanotowano w Krakowie.

Dur plamisty

		Zachorow. na 100,000 m.	Zgony na 100,000 m.
1.	Poznań	— 0,0	0,0
2.	Łódź	— 0,5	1,0
3.	Bydgoszcz	— 0,9	0,0
4.	Sosnowiec	— 1,9	0,9
5.	Warszawa	— 2,9	0,3
6.	Lwów	— 10,0	1,2
7.	Kraków	— 12,3	2,5
8.	Wilno	— 28,8	2,3

Widzimy, iż co duru plamistego Łódź zajmuje nadzwyczaj korzystne miejsce, gdyż 2-gie obok Poznania, gdzie nie stwierdzono w 1927 r. ani jednego przypadku duru plamistego.

Najwięcej duru plamistego było w 1927 r. — w Wilnie i w Małopolsce (Kraków, Lwów). — Największa śmiertelność z duru plamistego była w Krakowie.

Plonica (szkarlatyna)

		Zachorow. na 100,000 m	Zgony na 100,000 m.
1.	Sosnowiec —	120,5	10,7
2.	Poznań —	173,7	10,5
3.	Bydgoszcz —	190,8	4,6
4.	Łódź —	200,0	17,0
5.	Warszawa —	227,4	23,8
6.	Kraków —	312,7	27,6
7.	Wilno —	394,7	24,7
8.	Lwów —	430,8	30,2

Widzimy, iż co do plonicy Łódź zajmowała wcale dobre miejsce, dając nieco więcej zachorowań, niż miasta Wielkopolski, o wiele więcej plonicy niż w Łodzi zanotowano w Małopolsce, Warszawie i Wilnie.

Na uwagę zasługują znaczne różnice współczynnika zgonów na plonicę jak np. we Lwowie zmarło na plonicę aż 30,2 na 100,000 mieszk., podczas gdy w Bydgoszczy tylko 4,6 osób; Łódź wykazała niezbyt dużą śmiertelność — 17,0 na 100,000 mieszkańców.

Błonica

		Zachorow. na 100,000 m.	Zgony na 100,000 m.
1.	Sosnowiec —	21,2	4,7
2.	Bydgoszcz —	31,1	5,5
3.	Wilno —	67,7	7,6
4.	Warszawa —	68,2	7,8
5.	Kraków —	79,8	18,2
6.	Poznań —	80,9	15,6
7.	Lwów —	96,5	18,5
8.	Łódź —	143,6	24,0

Co do zachorowań na błonicę Łódź zajmuje najgorsze miejsce, gdyż ostatnio jak również współczynnik zgonów jest największy.

Reasumując należy dojść do wniosku, iż w Łodzi w porównaniu z innymi miastami było w 1927 r. najwięcej zachorowań na błonicę i dur brzuszny: plonica zajmuje średnie miejsce, a duru plamistego było najmniej.

PROTOKÓŁ

14 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

(Dokończenie)

§ 10.

Sposób wykonywania robót przy urządzeniu ulic.

Art. 406, p. 1. Art. 20, ust. 2.

Magistrat ma prawo urządzać ulice łącznie z kanalizacją i t. p. na własny rachunek, albo też wykonywać te roboty na rachunek pragnących budować właścicieli działek:

Art. 174. Art. 338. Art. 64—67.

1. W pierwszym wypadku Magistrat zastrzega sobie prawo rozłożenia kosztów budowy ulicy w myśl par. 4, 5 i 6 niniejszej ustawy na odnośnych właścicieli działek. Sumy, należne Magistratowi z tytułu wybudowania kanalizacji, ulicy i t. p., będą pobierane od właścicieli działek, po dokonanym podziale kosztów między nimi. Od tej daty Magistrat ma prawo doliczać do swych należności odsetki w wysokości, w jakiej będzie je pobierał Bank Polski, wszakże nie wyżej odsetek prawnych oraz zabezpiecza powyższe należności hipotecznie. Magistrat może odroczyć zapłatę przypadającej mu od właściciela należności, jednakże nie na dłużej, niż na pięć lat od daty ukończenia budowy ulicy. Może takie należności rozłożyć na raty. Za zapłatę należności Magistratu z tytułu urządzenia ulicy odpowiedzialny jest nie tylko pierwotny właściciel działki, lecz także i każdy następny nabywca.
2. W drugim wypadku wykonywania budowy ulicy z inicjatywy na rachunek właściciela lub właścicieli działek Magistrat sporządza na koszt budującego odnośny kosztorys, który zostaje przejrzany przez budującego. Przed przystąpieniem do roboty Magistrat ma prawo żądać wpłacenia sumy kosztorysowej przez budującego lub dania innego zabezpieczenia na pokrycie kosztów budowy ulicy oraz również na koszt utrzymania ulicy do czasu przejścia jej przez miasto.

Po wpłaceniu sumy kosztorysowej względnie po daniu zabezpieczenia, Magistrat obowiązany jest przystąpić w najkrótszym czasie, jak tylko pozwolą na to warunki atmosferyczne. Przekroczenie sumy kosztorysowej przy budowie obciąża Magistrat, natomiast wszelkie porobione oszczędności będą zwracane budującym.

Magistrat może również przekazać budowę ulicy pragnącemu budować właścicielowi działki z warunkiem zastosowania się do określonego terminu, oraz do wymagań technicznych i do kontroli technicznej Magistratu.

§ 11.

Magistrat może zwolnić właściciela działki całkowicie lub częściowo z obowiązku opłaty kosztów urządzenia ulicy, lub też udzielić szczególnych ulg w opłacie tych kosztów, jeśli na działce powstają domy o małych mieszkaniach (nie więcej 4 izb i 100 mtr. kwadr. powierzchni), budowane bądź przez właścicieli dla własnego użytku, bądź przez instytucje użyteczności publicznej nie obliczone na zysk.

Zmiana charakteru użytkowania działki lub budynku na niej wzniesionego, albo sprzedaż ich, uprawnia Magistrat do bezzwłocznego żądania zwrotu kosztów.

§ 12.

Zakaz wznoszenia budynków mieszkalnych przy nieurządzonych ulicach.

Art. 410, p. 1. Art. 20, ust. 3.

Wznoszenie prywatnych budynków mieszkalnych przy nieurządzonych ulicach nie jest dozwolone.

Ulicę uważa się wtedy za przygotowaną do zbudowania, jeżeli posiada ona urządzoną kanalizację, wodociąg, oświetlenie oraz według ustalonych norm wybudowaną jezdnię i chodniki.

§ 13.

Wyjątki z zakazu wznoszenia budynków przy nieurządzonych ulicach.

Art. 410, p. 1. Art. 20, ust. 3. Art. 412.

Na okres przejściowy dozwolone jest w ciągu 10 lat od daty wejścia w życie niniejszych przepisów zabudowanie przy nieskanalizowanych dotychczas i nieposiadających wodociągu ulicach, o ile zgodne są one z planem zabudowania miasta oraz posiadają co najmniej szosowaną lub zabrukowaną jezdnię, betonowane chodniki, oraz gazowe lub elektryczne oświetlenie.

Za zgodą Magistratu dozwoloną jest również *bez ograniczenia czasu* budowa małych mieszkań przy nieurządzonych ulicach, o ile dla danej miejscowości został już ustalony plan zabudowania, oraz zostaną wypełnione łącznie następujące warunki:

1. zapewniony będzie dojazd do danej nieruchomości, przyczem odległość jej od zabrukowania lub szosowanej drogi lub ulicy nie przekracza 250 mtr.;
2. na każde budujące się mieszkanie przypada przynajmniej 400 mtr. kwadr. ogródka użytkowego;
3. normalny poziom wód zaskórnych nie będzie mniej, jak 1 metr niżej poziomu terenu, na którym projektowany jest budynek mieszkalny;
4. późniejsze połączenie się z kanalizacją będzie łatwym do urzeczywistnienia.

§ 14.

Określenie działki budowlanej i jej ogrodzenie i możność zabudowania.

Art. 408, p. 2 i 13. Art. 20, ust. 2. Art. 55. Art. 412.

Jako działkę budowlaną (działkę) w sensie niniejszych przepisów rozumieć należy dotyczącą bezpośrednio do ulicy ograniczoną powierzchnią ziemi, na której znajdują się lub powstać mają budynki, tworzące gospodarczą całość włącznie z podwórzem, ogrodem lub inaczej ukształtowaną, związaną z budynkami powierzchnią niezabudowaną.

Magistratowi przysługuje prawo żądania od właścicieli działek, leżących w dzielnicach częściowo już zabudowanych, ogrodzenia działek od strony ulicy, lub też od strony sąsiada.

§ 15.

Sposób zabudowania działek.

Art. 408, p. 3. Art. 10, p. 2.

Jako typy domów pod względem ilości mieszkań należy rozumieć domy jednorodzinne, oraz domy wielorodzinne; dom jednorodzinny jest to dom, w którym poza mieszkaniem, przeznaczonem dla jednej rodziny, mogą się znajdować pomieszczenia służbowe lub pomieszczenia wynajmowane, których powierzchnia jest nie większa od połowy powierzchni głównego mieszkania.

Zabudowanie działek dozwolone jest w sposób zabezpieczający dobre oświetlenie i przewietrzanie budynków.

Sposób zabudowania działek może być:

- 1) luźny, pod którym należy rozumieć domy oddzielnie stojące; do tych domów dotyczyć mogą architektonicznie z niemi związane przybudówki, przeznaczone na garaże, przejścia i t. p.;
- 2) bliźniaczy, który oznacza dwa domy, dotykające się wzajemnie i mające jedną ścianę wspólną, na granicy odnośnych działek;
- 3) grupowy, oznaczający kilka domów, stojących w szeregu, z których środkowe mają po dwie wspólne ściany na granicach działek, zaś pierwszy i ostatni z domów, znajdujących się w grupie mają po jednej tylko wspólnej ścianie, z sąsiednim domem;
- 4) zwarty, oznaczający szereg domów, wzajemnie do siebie dotykających i mających na granicach wspólne ściany.

§ 16.

Niezabudowana powierzchnia działek.

Art. 408, p. 3. Art. 20, ust. 2. Art. 409, p. 3. Art. 176 i 178. Art. 412.

Każda działka winna posiadać niezabudowaną powierzchnię, która w wypadku zabudowania luźnego, powinna stanowić nie mniej, jak 70% ogólnej powierzchni działki, w wypadku zabudowania bliźniaczego i grupowego — nie mniej, jak 60% i w wypadku zabudowania zwartego — nie mniej, jak 50% ogólnej powierzchni działki.

Dla działek narożnych przy zabudowaniu zwartem, niezabudowana powierzchnia może być obniżona do 35%, o ile nie stoi to w sprzeczności z wymaganiami Państwowej Ustawy Budowlanej z dnia 16 lutego 1928 r. oraz niniejszych przepisów odnośnie oświetlenia i przewietrzania pomieszczeń mieszkalnych.

Najmniejsza szerokość niezabudowanej powierzchni działki, względnie podwórza nie może być mniejszą od 5 mtr., najmniejsza zaś powierzchnia — 60 mtr. kwadr.

Wyjątki dopuszczalne są za zgodą Magistratu w każdym poszczególnym wypadku dla działek takich bloków, w których conajmniej 2/3 ogólnej ilości działek są zabudowane w sposób bardziej intensywny z warunkiem zachowania wszelkich innych wymagań niniejszych przepisów.

Do zabudowanej powierzchni zalicza się wszystkie wzniesione na działce budynki, tarasy i t. p., wyższe od 1,50 mtr., wszelkie występy budynków, ogródki przed domami, zawarte między linią regulacyjną ulicy a linią regulacyjną zabudowania, wnęki domów frontowych, świetliki o powierzchni, nie przekraczającej 12 mtr. kwadr., oraz odstępy budynków od granicy lub od drugich budynków, o ile są one mniejsze od 2,5 mtr.

§ 17.

Urządzenie nawierzchni podwórzy.

Art. 408, p. 3.

Niezabudowana powierzchnia działek względnie podwórza w części, przeznaczonej dla komunikacji mieszkańców w domach wielomieszkaniowych, jak dojścia do mieszkań, do studzien, ustępów i t. p., winna posiadać nawierzchnię nieprzepuszczalną ze spadkami, odprowadzającymi opady atmosferyczne; jako nieprzepuszczalną rozumieć należy nawierzchnię betonowaną lub asfaltowaną.

§ 18.

Wysokość budynków.

Art. 409, p. 4. Art. 182, ust. 1. Art. 182, ust. 1 i 4.

Wysokość budynku od strony ulicy, jak również od strony podwórza, nie powinna przekraczać wzajemnej odległości między budynkami. Jeżeli odległość budynku od granicy sąsiada mniejszą jest od projektowanej wysokości budynku, powinno nastąpić hipoteczne zastrzeżenie co do wspólnego podwórza, zabezpieczającego wymagane oświetlenie budynku.

§ 19.

Budynki nieogniotrwałe.

Art. 408, p. 3. Art. 189. Art. 412.

Wznoszenie budynków nieogniotrwałych nie jest dozwolone. Wyjątki mogą być robione dla oddzielnie stojących budynków mieszkalnych lub gospodarczych, posiadających nieogniotrwałe ściany, przy zachowaniu następujących warunków, które łącznie muszą być zachowane:

- 1) pokrycie dachu musi być ogniotrwałe;
- 2) budynki mogą być najwyżej o dwóch kondygnacjach i nie mogą zawierać więcej niż 2 mieszkania;
- 3) najmniejsza odległość budynków tych od granicy działki może wynosić 6 mtr., od sąsiednich budynków ogniotrwałych 10 mtr., od nieogniotrwałych — 12 mtr., zaś od stodół — 20 mtr.

§ 20.

Fundamenty.

Art. 408, p. 5. Art. 409, p. 7. Art. 205. Art. 412.

Bankiety fundamentów powinny być tak obliczone, aby ciśnienie na grunt nie przewyższało $1\frac{1}{2}$ klg. na 1 cm^2 . Norma ta może być zwiększona do $2,5\text{ kg./cm}^2$ za każdorazową zgodą Magistratu i przy zastosowaniu takiego obliczenia bankietów, żeby wszystkie części budynku wykazywały jednakowe ciśnienie na 1 cm^2 gruntu. Fundamenty domów powyżej dwóch kondygnacji nie mogą być zakładane na głębokości mniej niż 1 mtr. od powierzchni ziemi. W wypadku istnienia wód podskórnych bankiety i część fundamentu muszą być murowane na cemencie.

Zakładanie fundamentów na nasypiskach i na gruntach bagnistych, nie dających dostatecznej gwarancji trwałości ma być każdorazowo przystosowane do miejscowych warunków.

§ 21.

Grubość ścian budynków.

Art. 408, p. 3. Art. 412.

Grubość ścian murów zewnętrznych pomieszczeń mieszkalnych przy użyciu cegły palonej normalnych wymiarów nie może być mniejszą od 2-ch cegieł z warunkiem obustronnego otynkowania muru lub ofugowania ścian domu.

Grubość ścian nośnych wewnętrznych nie może być mniejszą od jednej cegły na zaprawie półcementowej. Ściana taka może przechodzić najwyżej przez wysokość 7 mtr. przy głębokości pokoiów, nie przekraczających 5 mtr.

Wyjątki mogą być robione dla domów jednorodzinnych, gdzie ściany nośne z cegły palonej na zaprawie półcementowej przy każdorazowym obliczeniu ciśnienia mogą być zmniejszone do 1/2 cegły grubości przez wysokość jednej kondygnacji.

Stosowanie odmiennych materiałów budowlanych dla ścian dopuszczalne jest za zgodą Magistratu.

§ 22.

Świetliki.

Art. 409, p. 2. Art. 212.

Zastosowanie świetlików jest dopuszczalne tylko w strefie o zabudowie zwartej.

Minimalny przekrój poziomy świetlika winien wynosić 7,5 mtr.² przy wysokości tworzących go ścian do 12 mtr. i przy minimalnej odległości ścian 2,5 mtr. W wypadkach ścian wyższych przekrój poziomy świetlika na całej wysokości winien być powiększony o 1 mtr. kwadr. na każde 2 mtr. powiększenia wysokości ścian ponad 12 mtr.

§ 23.

Przewody kominowe.

Art. 409, p. 8. Art. 239. Art. 228.

Przekrój kanału dymowego powinien być jednakowy na całej wysokości i wynosić co najmniej 15×15 cm. w kominach kwadratowych i 13 cm. średnicy w kominach okrągłych.

Do jednego kanału wyżej wymienionych wymiarów nie może być włączone więcej jak 1 palenisko ogniowe lub 2 piece pokojowe, na różnych nie bezpośrednio nad sobą leżących kondygnacjach.

§ 24.

Przewody wentylacyjne i kominowe.

Art. 409, p. 8. Art. 409, p. 9. Art. 12 i 15. Art. 227. Art. 253 ust. 1.

Kłozety, łazienki i kuchnie, a także w miarę możliwości inne pomieszczenia mieszkalne, powinny posiadać niezależne kanały wentylacyjne, wyprowadzone oddzielnie dla każdego pomieszczenia.

Kanały wentylacyjne pod względem oddalenia ich od drewnianych części budynku powinny odpowiadać warunkom, stawianym kanałom dymowym.

Jednocześnie używanie kanału, jako dymowego i wentylacyjnego jest niedopuszczalne.

§ 25.

Poziom podłogi nad poziomem chodnika w domach mieszkalnych.

Art. 408, p. 5 i 9. Art. 409, p. 9. Art. 206. Art. 241.

Poziom podłogi na parterach domów mieszkalnych powinien być wzniesiony nie mniej jak 45 cm. ponad poziom chodnika względnie podwórza. Pozioma izolacja murów tych domów nie może leżeć niżej, jak 27 cm. nad poziomem chodnika względnie podwórza.

Poziom podłogi lokali handlowych i warsztatów w domach mieszkalnych względnie dodatkowych ubikacji, może być obniżony, nie

mniej jednak, jak 15 ctm. ponad poziom chodnika, zaś warstwa izolacyjna winna w dostateczny sposób zabezpieczyć mury tych pomieszczeń od wilgoci.

§ 26.

Najmniejsze dopuszczalne mieszkania.

Art. 408, p. 9.

Każde mieszkanie, służące na użytek rodziny w nowobudującym się, nadbudowanym lub przebudowanym domu winno posiadać przynajmniej jedną izbę z małą kuchenką, względnie widną niszą kuchenną o łącznej powierzchni nie mniejszej, niż 20 mtr. kwadr.

§ 27.

Budowa pomieszczeń mieszkalnych przelotowo przewietrzanych.

Art. 408, p. 9. Art. 409, p. 4. Art. 182, p. 1. Art. 182, ust. 1 i 2.

Art. 7, ust. 2. Art. 412.

Każde mieszkanie w nowobudującym się, nadbudowywanym lub przebudowywanym domu powinno być przewietrzane przynajmniej dwoma znajdującymi się na przestrzał oknami.

Wyjątki mogą być dopuszczalne dla mieszkań jednoizbowych z małą kuchenką.

Wyjątki mogą być również dopuszczalne w każdym poszczególnym wypadku dla oficyn jednoradkowych przy zachowaniu następujących warunków, które łącznie utrzymywane być mają:

1. działka położona jest w śródmieściu, gdzie, licząc jedną stronę ulicy na odcinku od jednego do drugiego skrzyżowania się ulic, przynajmniej $\frac{1}{2}$ działek w podobny sposób jest zabudowane;
- 2) zabudowanie działki przelotowo przewietrzanemi oficynami jest niemożliwe;
- 3) wysokość ściany przeciwległego domu do okiennej ściany projektowanej oficyny nie przekracza odległości między temi ścianami;
- 4) wysokość ścian projektowanej oficyny nie może przekraczać odległości tych ścian (frontowej i szczytowej) od okiennej ściany przeciwległego mieszkalnego budynku;
- 5) głębokość, na której działka może być zabudowana taką oficyną, nie może przekraczać $\frac{1}{2}$ głębokości działki, licząc od frontowej linii zabudowania do końca oficyny;
- 6) głębokość, na której działka może być zabudowana taką oficyną, nie może przekraczać $\frac{1}{2}$ głębokości bloku budowlanego w tem miejscu ($\frac{1}{2}$ wzajemnej odległości ulic), licząc w granicach linii zabudowania;
- 7) głębokość, na której działka może być zabudowana taką oficyną, nie może przekraczać 30 mtr., licząc od linii frontowej zabudowania do końca oficyny.

§ 28.

Mieszkalne sutereny.

Art. 408, p. 10. Art. 409, p. 9. Art. 245.

Budowa mieszkalnych suterren jest niedopuszczalna. Wyjątek stanowią pomieszczenia gospodarcze, jak pralnie i kuchnie w domach jednorodzinnych, które mogą być budowane w suterenach, z zachowaniem następujących warunków:

- 1) poziom podłogi sutereny powinien leżeć przynajmniej o 50 cm. wyżej od najwyższego znanego poziomu wód zaskórnych oraz nie niżej, niż 1—2 mtr. od poziomu ziemi w tem miejscu;
- 2) wysokość w świetle tych pomieszczeń nie może być mniejszą od 2—5 mtr.;
- 3) pomieszczenia powinny być dostatecznie izolowane oraz każde pomieszczenie ma posiadać własny niepołączony z innymi pomieszczeniami wyciąg wentylacyjny.

§ 29.

Kłozety, łazienki i kuchnie.

Art. 408, p. 12. Art. 409, p. 9 i 10. Art. 253. Art. 254.

Art. 241. Art. 217.

Kłozety, łazienki i kuchnie w domach mieszkalnych, o ile nie są budowane na podłożu parteru, mają być urządzone na stropach ogniotrwałych. Kłozety, łazienki i kuchnie winny mieć nie przepuszczalną podłogę oraz bezpośrednie oświetlenie otwieranymi oknami. Okna kłozetów i łazienek mogą wychodzić na świetliki.

Ustępy publiczne i podwórzowe mają być wznoszone z uwzględnieniem możliwości zachowania w nich czystości. O ile skanalizowane kłozety publiczne lub podwórzowe nie są poddane stałemu dozorowi, powinny one posiadać włoskie nisko położone oczka, dające się łatwo spłukiwać i utrzymywać w czystości z wykluczeniem wszelkiej drewnianej konstrukcji.

§ 30.

Rynny i okapy.

Art. 408, p. 8.

Wszystkie budynki muszą posiadać rynny lub okapy, odprowadzające wodę w sposób, zabezpieczający budynek od zawilgocenia.

Przy ulicach już urządzonych rury deszczowe mają być odprowadzone bezpośrednio do kanałów deszczowych.

§ 31.

Zewnętrzne ściany domów.

Art. 408, p. 1. Art. 262.

Wszystkie domy, wychodzące na ulicę i podwórza, winny być wykonane w sposób niepowodujący zeszpecenia ulicy, placu lub podwórza. Ściany zewnętrzne z cegły winny być otynkowane albo starannie fugowane lub też wyłożone naturalnym albo sztucznym kamieniem.

Istniejące nieotynkowane domy, o ile mury ich są wykonane pod tynk, winny być otynkowane w terminie dwóch lat od daty doręczenia właścicielowi przez Magistrat odnośnego wezwania.

§ 32.

Konstrukcja zewnętrznych okien.

Art. 408, p. 7. Art. 412.

Wszystkie okna, wychodzące nazewnątrz powinny być otwierane do środka. Mogą być one konstrukcji bleitramowej lub ze względów oszczęd-

dnościowych — futrynowej z zabezpieczeniem górnej jej części nabitą listwą, do której przymykane są skrzydła okienne.

Wyjątki dopuszczalne są dla domów nie wyższych, jak 2 kondygnacje, które nie stoją w linii regulacyjnej ulicy.

§ 33.

Dźwigi.

Art. 410, p. 6.

Domy o 5-ciu kondygnacjach lub wyższe, o ile na 5-tej kondygnacji lub wyższej znajdują się pomieszczenia, przeznaczone na pobyt ludzi, powinny posiadać dostatecznej wielkości dźwigi, które mają odpowiadać warunkom bezpieczeństwa i być stale utrzymywane w stanie czynnym.

Przepis ten obowiązuje również dla tych domów o 4-ch kondygnacjach, w których poziom podłogi najwyższej kondygnacji z pomieszczenia mi, przeznaczonemi na pobyt ludzi wznosi się więcej jak 12 m. nad poziom chodnika.

§ 34.

Występy budynków poza linią regulacyjną.

Art. 408, p. 6. Art. 412.

Wszelkie występy budynków poza linię regulacyjną zabudowania ulicy, jak schody zewnętrzne, portale, ryzality i t. p., dozwolone są do 27 cm. przy ulicach szerszych od 12 mtr., oraz do 13 cm. przy ulicach węższych, przy ogólnej szerokości tych występów, nie przekraczającej $\frac{1}{3}$ szerokości frontu budynków.

Wyjątki robione być mogą dla schodów zewnętrznych i portali przy ulicach, posiadających ogródki przed domami. Występy te jednak nie mogą przekraczać $\frac{1}{3}$ powierzchni ogródka i połowy jego głębokości.

§ 35.

Balkony i wykusze.

Art. 408, p. 6.

Balkony nie mogą wystawać poza linię regulacyjną zabudowania więcej, jak 0,60 m. przy ulicach do 12 mtr. szerokości i nie więcej, jak 1 mtr. przy ulicach szerszych. Wykusze dopuszczalne są za każdorazową zgodą Magistratu na ulicach szerszych od 15 mtr., licząc w granicach linii zabudowania, i nie mogą przekraczać $\frac{1}{6}$ szerokości frontu domu oraz nie mogą wystawać więcej, jak 1 mtr. poza linię regulacyjną zabudowania.

§ 36.

Szyldy i urządzenia reklamowe.

Art. 408, p. 6.

Szyldy i urządzenia reklamowe muszą być dostosowane do architektury domów, zarówno pod względem charakteru fasady, jak również pod względem skali.

Reklamy mogą być umieszczone zasadniczo tylko na tych budynkach, gdzie mieszczą się reklamowane firmy.

Na reklamy, umieszczone na działkach i budynkach nie mieszczących reklamowej firmy, jakoteż na powtarzające się reklamy wzdłuż ulic

lub dróg, musi być uzyskane pozwolenie Magistratu, który może stawiać w tym względzie specjalne wymagania.

Światlne reklamy, powinny być tak urządzone, aby w dzień nie szpeciły widoku ulicy.

Umieszczenie szyldów na parkanach ogródków przed domami nie jest dozwolone, za wyjątkiem jedynie tablic o powierzchni nie przekraczającej 500 cm.² i zawierających nazwisko oraz zawód właściciela.

Nieodpowiadające powyższym warunkom reklamy winny być przez właścicieli na żądanie Magistratu usunięte lub przerobione w terminie 3-miesięcznym od otrzymania wezwania.

Orzeczenia w sprawie szyldów w wykonaniu niniejszych przepisów Magistrat opiera na opinii komisji w następującym składzie:

- 1) Prezydent Miasta lub jego zastępca, jako przewodniczący komisji,
- 2) jeden członek z Wydziału Budownictwa Magistratu,
- 3) jeden członek z Rady Miejskiej,
- 4) jeden delegat Dyrekcji Okręgowej Województwa,
- 5) jeden członek Koła Architektów w Łodzi.

(W głosowaniu brało udział 58 członków Rady Miejskiej, z których 50 głosowało za, 2 przeciwko uchwale).

Z powodu wyczerpania porządku dziennego, Przewodniczący o godzinie 22.55 posiedzenie zamyka.

Prowadzący protokół:

Przewodniczący:

(—) P. R u n d o.

(—) Inż. J. H o l c g r e b e r.

Radni-Sekretarze:

(—) J. R i c h t e r.

(—) M. F e i n.

SPRAWOZDANIE

z działalności Wydziału Podatkowego za czas od 1. I. do 31. III. 1928 roku.

ODDZIAŁ I.

(Sekretariat).

W okresie sprawozdawczym, poza opracowaniem szeregu memorjałów do władz centralnych i nadzorczych, dotyczących najróżniejszych spraw z dziedziny podatkowości komunalnej, Oddział I-szy opracował 29 wniosków na posiedzenie Magistratu oraz — 50 na posiedzenie Komisji dla spraw podatku widowiskowego i załatwił różnej korespondencji w 1300 sprawach, w tem 140 dotyczyło spraw personalnych i 46 — spraw gospodarczych.

Dziennik Oddziału I-go w okresie sprawozdawczym liczył wpływów 617 i 683 sprawy wychodzące. Liczba wysłanych do Centralnej Ekspedycji w omawianym okresie z Wydziału Podatkowego za pośrednictwem Sekretariatu listów, zaświadczeń, formularzy oraz nakazów płatniczych wynosi łącznie 31.990.

Niezależnie od powyżej wymienionych czynności Oddział I w okresie sprawozdawczym dokonał za pośrednictwem Oddziału Prawnego zabezpieczenia wierzytelności podatkowych na funduszach mas upadłości u 15 firm upadłych i wydał:

1. zaświadczeń do paszportów zagranicznych	— 242
2. zaświadczeń o wysokości komornego w roku 1914	— 75
3. zaświadczeń dla władz wojskowych	— 145
4. zaświadczeń dla Banku Gospodarstwa Krajowego	— 22
5. wykazów zaległości podatkowych	— 42
6. odpisów deklaracyj	— 28
7. opinii w spr. otrzymania obywatelstwa polskiego	— 35
8. pism różnej treści	— 28

ogółem 617

ODDZIAŁ II.

Do zakresu działalności Oddziału II-go należy wymiar miejskich i państwowych podatków:

- od lokali
- „ nieruchomości
- „ zbytku mieszkaniowego
- „ placów niezabudowanych

oraz załatwianie wszelkich spraw związanych z powyższem.

W okresie sprawozdawczym główną pracą było dokonanie wymiaru podatku od lokali za rok 1928 75147 płatnikom na sumę zł. 4,517,615.78.

Nakazów płatniczych sporządzono i wysłano w ilości 75.147 sztuk.

Poza tą pracą kontynuowano załatwianie odwołań, złożonych przeciw wymiarom podatków wymienionych na wstępie niniejszego oraz podań o ulgi głównie o raty przy spłacie zaległości podatkowych.

Odwołań i podań wpłynęło ogółem 17.132, a mianowicie:

a) w sprawie podatku miejskiego od lokali za rok:

1924 — reklamacyj	32, podań — 93
1925 — „	91, „ — 328
1926 — „	109, „ — 220

b) w sprawie państwowego podatku od lokali za rok:

1925 — reklamacyj	555, podań — 2190
1926 — „	280, „ — 5240
1927 — „	429, „ — 983
1928 — „	2756, „ — —

c) w sprawie podatku od zbytku mieszkaniowego
reklamacyj 100,

d) w sprawie podatku od placów niezabudowanych
reklamacyj 68,

e) w sprawie podatku od nieruchomości za rok:

1924 — reklamacyj	1, podań — 27
1925 — „	1, „ — 244
1926 — „	6, „ — 403
1927 — „	8, „ — 1227

1928 — sprostowań o zmianie lokatorów 741

Załatwiono ogólnie odwołań i podań w okresie sprawozdawczym 14.267, a w szczególności:

a) w sprawie podatku od lokali, zbytku mieszkaniowego i placów niezabudowanych 11.379, z czego 1028 niezadowolonych w poprzednich kwartałach,

b) w sprawie podatku od nieruchomości — 2888, z czego 1458 niezafatwionych w poprzednich kwartałach.

Wpływy do Kasy Miejskiej z tytułu podatków, wymierzonych przez Oddział II-gi wynosiły w okresie sprawozdawczym:

a) podatku od lokali	zł.	1,233,153.71
kar za zwłokę	"	186,843.15
b) podatku od nieruchomości	"	1,911,572.19
kar za zwłokę	"	68,254.62
c) podatku od zbytku mieszkaniowego	"	25,095.65
d) podatku od placów niezabudowanych	"	25,308.65
kar za zwłokę	"	3,997.32

Ogółem wpłynęło:

tytułem podatków	zł.	3,195,130.20
tytułem kar za zwłokę	"	259,095.09
z czego na rzecz Skarbu Państwa	zł.	2,215,532.01
z czego na rzecz Samorządu	"	1,238,693.28

Wreszcie w okresie sprawozdawczym odbyto dwa posiedzenia Komisji Szacunkowej Rzeczników do spraw wymiaru podatku od lokali, na których ustalono wartość czynszową lokali, zajmowanych przez 78 płatników.

ODDZIAŁ III.

I. Podatek od widowisk, koncertów, zabaw i rozrywek.

a) w teatrach:

W okresie sprawozdawczym zgłoszono do podatku od widowisk, koncertów, zabaw i rozrywek następujące imprezy:

zabaw tanecznych	207
koncertów	52
przedstawień amatorskich	128
maskarad	45
zawodów w piłkę nożną	14
popisów gimnastycznych	5
walk amatorskich	1
odczytów	26
akademii	6
wystaw	6

ogółem 490

Poza powyższymi zabawami i widowiskami w okresie sprawozdawczym odbyło się:

w Teatrze Miejskim	116 przedstawień
" Kameralnym	102 "
" Popularnym	124 "
" Popularnym (w sali Geyera)	47 "
" „Gong”	198 "
" „Ararat”	124 "
w cyrku	102 "

razem 813 przedstawień

W 24 czynnych kinematografach odbyło się w czasie od 1.I. do 31.III 1928 roku 7.132 seanse.

Według statystyki prowadzonej przez Oddział III, notowano następującą frekwencję:

a) w teatrach:

Nazwa teatru	Ilość sprzedanych biletów			
	w styczniu	w lutym	w marcu	razem
Teatr Miejski	18.351	16.834	16.726	51.911
Teatr Kameralny	3.187	3.580	4.686	11.453
Teatr Popularny	18.662	15.893	11.550	46.105
Teatr Popularny (w sali G.)	7.707	13.482	8.123	29.312
Teatr „Gong”	18.833	19.654	19.736	58.223
Teatr „Ararat”	6.652	5.619	6.691	18.962
Cyrk Staniewskich	16.944	11.221	8.318	36.483
Razem	90.336	86.283	75.830	252.449

b) w kinematografach:

Nazwa kinematografu	Ilość sprzedanych biletów			
	w styczniu	w lutym	w marcu	razem
1. Oświatowy	49.470	64.391	58.501	172.362
2. Resursa	54.812	52.059	46.781	153.652
3. Apollo	35.618	33.232	49.204	118.054
4. Mimoza	38.041	40.322	32.011	110.374
5. Casino	38.217	35.396	37.142	110.755
6. Splendid	37.880	35.403	33.183	106.466
7. Czary	34.744	31.133	27.724	93.601
8. Odeon	25.898	24.619	25.053	75.570
9. Sp. Prac. Państw.	24.248	23.837	25.368	73.453
10. Dom Ludowy	23.536	22.526	22.151	68.213
11. Grand - Kino	12.658	19.227	29.363	61.248
12. Era	23.445	17.658	18.286	59.389
13. Corso	22.286	19.823	15.796	57.905
14. Rekord	16.808	15.502	15.941	48.251
15. Imperial	20.872	13.147	8.730	42.749
16. Nowości	15.429	14.516	9.447	39.392
17. Colloseum	15.421	11.728	9.565	36.714
18. Victoria	12.704	10.017	9.066	31.787
19. Słońce	10.756	6.774	9.990	27.430
20. Syrena	9.551	8.610	6.893	25.054
21. Venus	8.394	7.783	8.350	24.527
22. Mewa	7.824	8.277	7.229	23.330
23. Belle-Vue	7.802	4.901	2.426	15.129
24. Oaza	4.568	5.194	5.091	14.853
Razem	550.982	526.075	513.201	1.590.258

W okresie sprawozdawczym wymierzono podatek:

w styczniu	zł. 187,242.84
w lutym	„ 177,042.17
w marcu	„ 182,414.50
razem	zł. 546,699.51

Wpływ Kasy Miejskiej z tego źródła wyniósł w tym czasie:

w styczniu	zł. 173,109.59
w lutym	„ 165,440.32
w marcu	„ 166,293.29

razem zł. 504,843.20

W okresie od dnia 1 stycznia do 31 marca 1928 roku złożono 184 podania o obniżenie, względnie zwolnienie różnych imprez od podatku widowiskowego, z których uwzględniono całkowicie 135, częściowo — 34, uchylono 14, w jednym zaś wypadku spłatę podatku rozłożono na raty. Przyznana ulga podatkowa wynosi zł. 39,621.16.

W teatrach, kinematografach oraz na zabawach, widowiskach i koncertach dokonano 959 kontroli.

(D. c. n.)

O przywrócenie prawa do zapomóg doraźnych dla 3156 bezrobotnych.

W związku z pozbawieniem, na skutek Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 31 lipca r. b., zapomóg doraźnych pewnych kategorii bezrobotnych na terenie Łodzi, Magistrat m. Łodzi skierował do Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej następujący memoriał:

W myśl Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 31 lipca 1928 roku, wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Spraw Wewnętrznych a podanego nam do wiadomości przez Zarząd Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Łodzi pismem Nr. 3247/A z dnia 2-go sierpnia 1928 roku, pozbawieni zostali na terenie Województwa Łódzkiego prawa do korzystania z doraźnej pomocy rządowej dla bezrobotnych bezrobotni, obarczeni rodziną, składającą się z trzech osób, zdemobilizowani wojskowi oraz zredukowani pracownicy zakładów państwowych.

Wobec tego, że bezrobotni ci w liczbie 3156 osób są pozbawieni całkowicie środków do życia, Magistrat m. Łodzi zaś, nie otrzymawszy ze Skarbu Państwa odpowiednich środków finansowych, nie jest w stanie zatrudnić wszystkich tych bezrobotnych, którzy pracy w swoim zawodzie zostali pozbawieni — zwracamy się niniejszem do Pana Ministra z usilną prośbą o przychylne potraktowanie prośby Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Łodzi Nr. 65/III 28 z dnia 20 sierpnia 1928 roku w sprawie przywrócenia prawa do korzystania z doraźnej pomocy rządowej dla bezrobotnych wszystkim tym bezrobotnym, dla których zapomoga ta jest jedynym środkiem utrzymania, a którzy nie ze swej winy pozostają bez pracy.

Ruch służbowy za m. lipiec 1928 r.

A. ZAANGAŻOWANIE.

1. Woźnicki Henryk

z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa — Oddziału Architektonicznego w charakterze tymczasowego pracownika.

2. *Woźniak Mieczysław*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze tymczasowego pracownika na 3-mies. okres pracy próbnej z wynagrodzeniem 1/25 IV st. służb.
3. *Borowski Czesław*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa — Oddziału Pomiarów w charakterze tymczasowego pracownika na okres 3-mies. z uposażeniem według 1/25 V st. służb.
4. *inż. Wołodźko Walerjan*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze naczelnika z uposażeniem według I st. służb.; jednocześnie mianowany na to stanowisko.
5. *Górczak Michał*
z dniem 4. VII. 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury w charakterze woźnego Miejskiej Biblioteki Publicznej na 3-mies. okres pracy próbnej z uposażeniem według XI st. służb.
6. *Jóźwiak Kazimierz*
z dniem 6. VII. 1928 r. do Centralnej Ekspedycji w charakterze tymczasowego gońca z uposażeniem według 1/25 XII st. służb.
7. *Rogiński Zenon*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej — Urzędu Weterynaryjnego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem w kwocie zł. 250.— na okres 2 mies.
8. *Mikulicka Paulina*
z dniem 1. VI. 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej w charakterze tymczasowej pracownicy na stanowisko laborantki II i III Poradni Sekcji do Walki z Gruźlicą na okres 3-mies. z wynagrodzeniem pozaetatowem zł. 102.60 miesięcznie.
9. *Grattel Stefan*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury w charakterze instruktora robót stolarskich przy szkole specjalnej Nr. 78 na 3-mies. okres pracy próbnej z płacą zł. 1.65 za każdą przepracowaną godzinę.
10. *Boroń Adam*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa — Komitetu Rozbudowy Miasta w charakterze tymczasowego pracownika na stanowisko pomocnika referenta z wynagrodzeniem według IV-go stopnia służbowego.
11. *Wasidłowski Mikołaj*
z dniem 11. VII. 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej w charakterze felczera szpitala w Radogoszczu na okres 3-mies. pracy próbnej z poborami według VII-ej grupy uposaż.
12. *Mikuta Antoni*
z dniem 12. VII. 1928 r. do Biura Adresowego w charakterze dietariusza z płacą zł. 6.53 dziennie.
13. *inż. Minc Jerzy*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze tymczasowego pracownika na stanowisko referenta Komitetu Rozbudowy Miasta z wynagrodzeniem w kwocie zł. 14.36 dziennie.
14. *Sykulanka Leontyna*
z dniem 14. VII. 1928 r. do Wydziału Prezydyjnego — Hali Maszyn w charakterze tymczasowej maszynistki na okres 3-ch miesięcy z wynagrodzeniem „ „ „ „ „ „ VIII st. służb.

15. *Formalska Eugenia*
z dniem 7. VII. 1928 r. do Biura Ksiąg Stałej Ludności w charakterze dietarjuszki z wynagrodzeniem pozaetatowym według 1/25 VIII st. służb.
16. *Świerczewski Jerzy*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według 1/25 IV stopnia służbowego.
17. *Zdanow Aleksander*
z dniem 23. V. 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze pracownika tymczasowego z wynagrodzeniem według 1/25 V stopnia służbowego.
18. *Skąlecki Marjan*
z dniem 15. VI. 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według 1/25 V stopnia służbowego.
19. *Janiszewska Marja*
z dniem 1. VII. 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej w charakterze dozorczyń oddziałowej szpitala św. Józefa na 3-mies. okres pracy próbnej z uposażeniem według XI-go stopnia służb.
20. *Birenfeld - Polecki Wacław*
z dniem 10. VII. 1928 r. do Wydziału Prezydjalnego — Oddziału Prasowego w charakterze kontraktowego referenta z poborami według IV stopnia służbowego.
21. *Sarnecki Wiktor*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze kierownika z wynagrodzeniem zł. 300.— mies.
22. *Woźniak Teofil*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
23. *Lipska Marja*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
24. *Pawlak Stanisław*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
25. *Wichliński Stanisław*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
26. *Moralewicz Franciszek*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
27. *Michałowicz Anna*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.

28. *Stefański Zenon*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
29. *Oleszczak Zofja*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
30. *Gorzycka Aniela*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
31. *Sauer Jadwiga*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
32. *Weinert Otto*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
33. *Libermanówna Pola*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
34. *Wołkonówna Róża*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
35. *Kaganówna Leonja*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
36. *Rypalska Barbara*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
37. *Dybowski Gustaw*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
38. *Grabowski Kazimierz*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
39. *Maciejewski Zygmunt*
z dniem 2. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
40. *Iwiński Tadeusz*
z dniem 5. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze wychowawcy z wynagrodzeniem według IX st. służb.

41. *Izydorczykówna Łucja*
z dniem 5. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakt. wychowawczyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
42. *Łętowska Eleonora*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze gospodyni z wynagrodzeniem według IX st. służb.
43. *Antczak Marianna*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
44. *Kłóbka Franciszka*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
45. *Lipińska Marja*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
46. *Rzetelska Marja*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
47. *Piasecki Feliks*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnika z wynagrodzeniem według IX st. służb.
48. *Kuchciakówna Marja*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
49. *Głodówna Chana*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
50. *Frakowska Józefa*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
51. *Janiszewska Genowefa*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
52. *Kluszczyńska Leonarda*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
53. *Zwierzchowski Antoni*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnika z wynagrodzeniem według IX st. służb.
(Dok. nast.).

KRONIKA MIEJSKA.

Osobiste. Z d. 20 sierpnia r. b. rozpoczął urlop wypoczynkowy kierownik Oddziału Prasowego Magistratu, red. Bolesław Dudziński.

Prace nad planem regulacyjnym m. Łodzi. Plan regulacyjny m. Łodzi po opracowaniu go przez prof. Michalskiego, przy współudziale Oddziału Regulacji Miasta został zgodnie z art. 26 pkt. 6 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli, wystawiony na widok publiczny na przeciąg jednego miesiąca, od dnia 15 czerwca do dnia 15 lipca 1928 r.

Zainteresowani obywatele zostali powiadomieni o tem za pośrednictwem ogłoszeń w prasie miejscowej, przyczem podany został miesięczny termin, od dnia 15 lipca do dnia 15 sierpnia 1928 roku, do zgłaszania przez osoby zainteresowane wniosków, dotyczących ewentualnych zmian w planie regulacyjnym.

Obecnie Wydział Budownictwa, po rozpatrzeniu wniosków, które zostały w wyżej wymienionym terminie prekluzyjnym złożone, przystąpił do wprowadzenia w planie regulacyjnym, w związku z temi wnioskami, szeregu zmian uwzględniających słuszne żądania obywateli, oraz do sporządzenia załączników do planu regulacyjnego, wymaganych przez Ministerstwo Robót Publicznych.

Po sporządzeniu tych załączników i uzupełnieniu planu regulacyjnego, co nastąpi w ciągu miesiąca września, ogólny plan regulacyjny zostanie wniesiony na najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej, celem zatwierdzenia.

Po zatwierdzeniu planu przez Radę Miejską zostanie on ponownie wystawiony na widok publiczny, zgodnie z art. 30 wyżej cytowanego Rozporządzenia. O fakcie tym zostaną

powiadomieni obywatele specjalnem ogłoszeniem, które będzie podane w prasie miejscowej i które zawierać będzie termin prekluzyjny do składania zarzutów, odnośnie wyłożonego na widok publiczny planu regulacyjnego.

Zarzuty te zostaną przez Radę Miejską rozpatrzone i w miarę możliwości uwzględnione.

Zarzuty zgłoszone przeciw planowi regulacyjnemu, a nieuwzględnione przez Radę Miejską, zostaną wraz z planem przesłane do Ministerstwa robót Publicznych, celem ich rozpatrzenia i ostatecznego zatwierdzenia planu regulacyjnego.

Organizacja Miejskiej Rady Szpitalnej. Wydział Zdrowotności Publicznej przystąpił, zgodnie z art. 24 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zakładach leczniczych, do zorganizowania rady szpitalnej szpitali miejskich na podstawie opracowanego statutu.

Do zakresu działania rady szpitalnej należeć będzie wypowiadanie opinii i przedstawianie wniosków w ważniejszych sprawach, dotyczących szpitala, a w szczególności budżetu i gospodarki szpitala, opłat za leczenie i należności specjalnych dla personelu.

Zgodnie z rozporządzeniem, w skład miejskiej rady szpitalnej wejsć w każdym razie winni: p. prezydent miasta, względnie delegowany przez niego zastępca, jako przewodniczący, naczelnik Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia oraz naczelnicy lekarze szpitali miejskich.

Walka z durem brzuszny. Jednym z najważniejszych sposobów walki z durem brzuszny, stosowanym przez Wydział Zdrowotności Publicznej, są szczepienia ochronne metodą Besredki.

Metoda ta, polegająca na zażywaniu pigułek przeciwtyfusowych, dała

w walce z durem brzuszny wspinały się wyniki, o czym świadczą stale zmniejszające się liczby zapadnięć na dur brzuszny.

Szczepienia ochronne masowe przeprowadza się mieszkańcom wszystkich tych domów, gdzie zaszły w ciągu roku co najmniej dwa przypadki duru brzusznego w różnych rodzinach.

Ogółem od r. 1924 poddano szczepieniu 77 tysięcy mieszkańców 467 domów.

Statystyka zachorowań wykazuje, iż wśród szczepionych 1 zachorowanie wypada na 1355 osób, podczas gdy wśród nieszczepionych 1 zachorowanie na 85 osób.

Stwierdzono również, że czas trwania duru brzusznego u szczepionych jest znacznie krótszy. Podczas gdy normalnie przeciętny okres trwania choroby wynosi do 6 tygodni, u szczepionych okres choroby trwa 2—4 tygodnie.

Przebieg choroby u osób szczepionych jest znacznie łżejszy, a wypadki śmierci b. rzadkie.

W związku ze zwiększaniem się w ostatnich tygodniach liczby zachorowań na dur brzuszny, co jest zjawiskiem stale notowanym w tej porze roku, akcją szczepień ochronnych przeciwko durowi brzuszemu objęci zostali mieszkańcy 15 domów, w których miały miejsca 2 lub więcej wypadków zachorowań.

Zaznaczyć należy, iż przymus szczepienia ochronnego stosowany jest wobec otoczenia chorego i mieszkańców domu, w którym miał miejsce wypadek zachorowania, na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia z dnia 4 grudnia 1923 roku.

Zachorowania na choroby zakaźne. W ciągu tygodnia od dnia 19-go do 25-go sierpnia włącznie zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki chorób zakaźnych:

Dur brzuszny 19 przypadków (w tygodniu poprzednim 25 przypadków), płonica 16 przypadków (w tygodniu poprzednim 9 przypadków), błonica 11 przypadków (w tygodniu poprzednim 13 przypadków), odra 4 przypadki (w tygodniu poprzednim, 0 przypadków), róża 3 przypadki (w tygodniu poprzednim 1 przypadek), krztusiec 1 przypadek (w tygodniu poprzednim 1 przypadek), gorączka połogowa 2 przypadki (w tygodniu poprzednim 3 przypadki), czerwotka 2 przypadki (w tygodniu poprzednim 1 przypadek).

Budowa kolonii mieszkalnej na Polesiu Konstantynowskim. W dniach 28 i 29 sierpnia podpisane zostały przez Magistrat umowy z firmami Krajowe Towarzystwo Budowlane „Katebe” i „I. Tyller”, którym powierzona została budowa dalszego bloku kolonii mieszkalnej na Polesiu Konstantynowskim, oznaczonego na planie budowy numerem 1-ym.

W ten sposób firmie „Katebe” powierzono budowę bloków Nr. 3 i 4 oraz części bloku Nr. 1, firmie zaś „I. Tyller” budowę bloku Nr. 2 oraz części bloku Nr. 1.

Przedłużenie Al. Unji do Polesia Konstantynowskiego. Wydział Budownictwa ukończył budowę nowej arterji komunikacyjnej, będącej przedłużeniem Alei Unji od ul. Srebrzyńskiej do ul. Konstantynowskiej.

Ulica ta o szerokości 8 metrów stanowić będzie bardzo ważną arterję komunikacyjną dla mieszkańców kolonii na Polesiu Konstantynowskim.

Ze względu na to, iż arterja ta, potrzebna jest obecnie dla ułatwienia dowozów materiałów budowlanych na Polesie Konstantynowskie, budowa jezdni prowadzona była w bardzo szybkim tempie na dwie zmiany.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

SAMORZĄD STOLECZNY.

Opieka społeczna w Warszawie.

W związku z Międzynarodowym Kongresem Opieki i Pracy Społecznej, odbytym ostatnio w Paryżu, który wysunął ogromną doniosłość opieki społecznej w kierunku zapobiegawczym, wiceprezydent dr. W. Bogucki wniosie na jedno z najbliższych posiedzeń Magistratu projekt utworzenia specjalnego osiedla, któreby ogniskowało większość instytucji, czynnych na terenie stolicy w dziedzinie opieki społecznej, wzorowo urządzonych i prowadzonych na podobieństwo istniejących już tego rodzaju ośrodków w Wiedniu i Pradze.

Projekt ten mógłby stanowić jednocześnie częściowe rozwiązanie kwestji mieszkaniowej stolicy, albowiem, w razie jego urzeczywistnienia, miasto uzyskałoby w centrum stolicy znaczną liczbę wolnych lokali.

Urzeczywistnienie tego projektu miałoby jeszcze tę dodatnią stronę, że oszczędziłoby miastu b. wiele kosztów administracyjnych.

Wprowadzenie w życie tego zamierzenia wymaga około 40.000.000 złotych, które mogłyby być asygnowane stopniowo w ciągu 4 lat. Wynika stąd, że przyszłoroczny budżet m. stoł. Warszawy musiałby przewidywać na ten cel dziesięć milionów złotych.

Na urządzenie ośrodka brane są pod uwagę: Cytadela, którą miasto niebawem uzyska, lub tereny, leżące w sąsiedztwie Bielani.

Elewatory zbożowe.

Termin uruchomienia elewatorów zbożowych w Warszawie przy ulicy Bema, nie ulegnie zwłoce; da to możliwość miejskim zakładom zaopatrywania Warszawy w magazynowanie już teraz zboża, zakupionego z pożyczki otrzymanej z Banku Rolnego.

W przyszłym tygodniu znaczna część elewatorów będzie już zupełnie gotowa do użytku.

W niedługim czasie Warszawa będzie mogła magazynować około 1000 wagonów żyta, jako niezbędną rezerwę do utrzymania ceny chleba na stałym poziomie.

Z gazowni miejskiej.

W sprawozdaniu za r. z., złożonym prezydentowi miasta, gazownia wykazuje, że w celu obniżenia kosztów produkcji i dostarczania gazu po cenie niższej, przeprowadziła racjonalną organizację pracy. Starano się zmechanizować produkcję. Wykończono kosztem miliona złotych budowę wielkiej zmechanizowanej kotłowni na Woli, z tego powodu zniesiono 5 mniejszych kotłowni. Wybudowano blok pieców komorowych do destylacji węgla. Piece te pozwalają na większe wyzyskanie ciepła z gazów spalinowych, co daje znaczne oszczędności w opale. Rozpoczęto na Woli budowę benzolowni. Sieć przewodów podziemnych powiększono o 24.000 mtr. bieżących. Automaty do zapalania i gaszenia lamp na ulicach dały oszczędności w sile roboczej. Wogóle kosztu produkcji zmniejszono o 7,3 proc., personel o 70 osób.

W r. b. oczekiwana jest dalsza niżka kosztów produkcji, która z kolei winna się przyczynić do obniżenia cen gazu.

Radio w szkołach powszechnych.

Wydział Oświaty i Kultury Magistratu kupi w bieżącym roku szkolnym aparaty radiowe dla szkół powszechnych. W szkołach powszechnych urządzone być mają głośniki tak, aby młodzież szkolna mogła korzystać w godzinach wolnych od zajęć z audycji radiowych.

Zjazd lekarzy kresowych.

Z inicjatywy łuckiego Tow. lekarskiego, odbył się w Łucku, w

dniach 30 i 31 ub. m. Zjazd Lekarzy Kresowych z województw: wołyńskiego, poleskiego, nowogródzkiego, białostockiego i wileńskiego. Zjazd miał na celu omówienie i wyświetlenie spraw zdrowotności i szpitalnictwa na Kresach. Fatalny stan warunków higienicznych w miastach kresowych, ciasne, niedogodne szpitale, a częstokroć rażący ich brak, dają obraz zaniedbania tej dziedziny, nad której polepszeniem obradowali przede wszystkim lekarze kresowi. W zjeździe, oprócz lekarzy kresowych, wzięli udział wybitni lekarze z całej Polski. Podczas zjazdu odbyła się wystawa preparatów anatomiczno-patologicznych, wykresów i fotografii, ilustrujących szpitalnictwo i stan zdrowotności we wschodnich województwach Rzeczypospolitej. Prezesem Komitetu Zjazdu — dr.

Wojnicz, generalnym sekretarzem — dr. Radwański.

KATOWICE.

Magistrat m. Katowic uchwalił zużytkować pożyczkę w sumie 9.350.000 zł., uzyskanych z województwa: na budowę centralnego szpitala 3.350.000 zł., na wodociągi 2 miliony zł., na szkoły 1.800.000 zł., na rzeźnie i hale targowe po 1 milj. zł. W najbliższych dniach Magistrat rozpisze konkursy na poszczególne projekty budowy.

Ogłoszenia drobne

Dnia 21 sierpnia 1928 r. zaginęła karta bezterminowego urlopowania, wydana przez IV Batalion Telegraficzny — Łódź, na imię Leona Kolubińskiego, zamieszkałego w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia 40. 2-3-1

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi Wydział Przedsiębiorstw Miejskich podaje do ogólnej wiadomości, że właściciel dorożki samochodowej Nr. 48 Ł. D. 1152 Oskar Küchler, zamieszkały przy ul. Karola Nr. 22, z dniem 12 lipca 1928 roku zrzekł się wydanej mu przez Magistrat koncesji na prawo prowadzenia przedsiębiorstwa samochodowego.

W związku z powyższem komunikujemy, że o ile do dnia 12 stycznia 1929 roku nie zostaną zgłoszone pretensje osób zainteresowanych, kaucja w wysokości zł. 80. — po potrąceniu należnej Magistratowi z tytułu zaległych opłat koncesyjnych sumy zł. 75. — w myśl § 19 przepisów zostanie wyżej wymienionemu wypłacona.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi, Wydział Przedsiębiorstw Miejskich, podaje do ogólnej wiadomości, że właściciel dorożki samochodowej Nr. 90, rejestracyjnej Ł. D. 1355, Józef Kiciak, zamieszkały przy ulicy Poprzecznej Nr. 10, z dniem 31 lipca 1928 roku zrzekł się wydanej mu przez Magistrat koncesji na prawo kursowania po ulicach m. Łodzi.

W związku z powyższem komunikujemy, że o ile do dnia 31 stycznia 1928 roku nie zostaną zgłoszone pretensje osób zainteresowanych, kaucja w wysokości zł. 37.50, po potrąceniu należnej Magistratowi z tytułu zaległych opłat koncesyjnych sumy — w myśl § 19 Przepisów zostanie wyżej wymienionemu wypłacona.